

7-4811

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

Sayı : B.19.0.HUK.0.610-[2012-7/4811] 425

12.04.2012* 26984

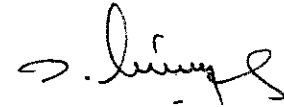
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'ne muhatap 19/03/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-7/4811-90248 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Adıyaman Milletvekili Sayın Salih FIRAT tarafından verilen 7/4811 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Bakan

EK :

1- Cevap yazısı (3 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığı

Bilgi:

Başbakanlık

Adıyaman Milletvekili Sayın Salih FIRAT tarafından verilen 7/4811 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar.

Sorular :

Suriye ile yaratılan gerginlikten dolayı sınır illerimizde Suriye’li müşterileri gelmeyince esnaf zor durumda kalmaktadır. Bu nedenle, bu işin müsebbibi AKP yöneticilerine, meclis üyelerine halkın tepkileri ve de ağır eleştirileri gün be gün artmaktadır. Esnaflar açısından zarar büyüyor, ödemeler aksıyor. İşyerleri kapanma tehlikesi ile karşı karşıya. Yöre AKP yöneticileri de “Esnafın tepkisinden bunalmış durumdayız” demektedirler.

“Alınan duyumlara, göre bu kamp faaliyete geçerse Suriye Öncüpnar sınır kapısını kapatacak. Eğer böyle bir durum ortaya çıkarsa esnaf tam biter. AKP ateşle oynuyor. Bunca yıllık dostluk yok ediliyor. İki ülke de kazanırken ikimizin de kaybedeceği bir döneme giriyoruz. Bunun sorumlusu AKP’dir. AKP’li yerel yönetimler ve sınır illeri yöneticileri AKP Genel merkezine baskı yapmalı ve Suriye politikasının değişmesini sağlamalı.” Haberleri yerel görsel ve yazılı basında sıklıkla yer almaktadır.

Bu nedenle;

- 1- Suriye ile yaratılan gerginlikten dolayı sınır illerimizde Suriyeli müşterileri gelmeyince esnaf zor durumda kalmaktadır. Bu nedenle, bu işin müsebbibi AKP yöneticilerine, Meclis Üyelerine halkın tepkileri ve de ağır eleştirileri gün be gün artmaktadır. Esnaflar açısından zarar büyüyor, ödemeler aksıyor. İşyerleri kapanma tehlikesi ile karşı karşıya. Yöre AKP yöneticileri de “Esnafın tepkisinden bunalmış durumdayız” iddiaları doğrultusunda AKP Yöneticilerinin de rahatsız olduğu bu konularda ne gibi önlemleriniz olacaktır?
- 2- Suriye Öncüpnar sınır kapısını kapatacağı iddiaları doğru mudur? Suriye ile ilişkilerin belirsizliği yüzünden ekonomik zararın yanında halkın huzurunun da bozulmasının önüne geçilmesi konusunda ne gibi çalışmalarınız olacaktır?

Cevaplar:

1- Suriye’de Yaşanan Gelişmeler ile İlgili Olarak Alınan Önlemler ve Tedbirler:

Suriye İzleme Masası’nın Kurulması:

Suriye’de yaşanan siyasi ve toplumsal gelişmelerden dolayı işadamları, ihracatçılar ve nakliye firmalarının Suriye’deki gelişmelere ilişkin sorularını yanıtlamak ve karşılaştıkları sorunları tespit etmek üzere Ekonomi Bakanlığı bünyesinde 15 Kasım 2011 tarihinde “Suriye İzleme Masası” oluşturulmuştur. Suriye İzleme Masası’na 4 Nisan 2012 tarihine kadar firmalarımızca, 136 sorun intikal ettirilmiş ve bu aşamada verilebilecek cevaplar firmalarımıza iletilmiştir. Bu bağlamda, Ekonomi Bakanlığı bünyesindeki Çağrı Merkezinde gerek iş adamlarımızın ve gerekse yurtiçinde ve yurtdışındaki diğer vatandaşlarımızın doğrudan bilgi temin edebilecekleri ve sorunlarını iletebilecekleri, 30 hat ile hizmet eden bir telefon hattı ile e-posta adresi tahsis edilmiştir.

Nakliyat sorunu ile ilgili olarak yapılan çalışmalar:

Suriye’de yaşanan sıkıntılar nedeniyle Suriye üzerinden diğer ülkelere yapılan sevkiyatların devamının sağlanması ve taşımacılarımızın güvenliğinin temini amacıyla

alternatif güzergah arayışlarına yönelik çalışmalarımız neticesinde Mersin-İskenderiye (Mısır)-Dubai (S.Arabistan) hattının en elverişli güzergah olduğu kanaatine varılmıştır.

Bu kapsamda, Türkiye ile Mısır arasında kurulması planlanan Ro-Ro hatlarının kullanılması suretiyle Mısır ve devamında Kızıldeniz üzerinden Körfez ülkelerine ulaşımın sağlanması konusunda Mısır makamları ile başlatılan görüşmeler tamamlanma aşamasına gelmiştir.

Vergi borçları ve diğer kamu alacaklarının ertelenmesi konusunda alınan tedbirler:

- **Tahakkuk Aşamasındaki Borçlar:**

Maliye Bakanlığı tarafından 08/03/2012 tarihinde yayımlanan 52 Numaralı Vergi Usul Kanunu Sirküleri uyarınca; Suriye'deki olaylar nedeniyle zarara uğramış firmalarımıza uygulanacak vergilendirmenin, Vergi Usul Kanunu'nun 13 üncü maddesi çerçevesinde "mücbir sebep" kapsamına alınması ve aynı Kanunun 15 inci maddesine göre mücbir sebep hali ortadan kalkıncaya kadar vergi yasaları açısından söz konusu firmalarımız için sürelerin işletilmemesi kararlaştırılmıştır. Düzenleme, vergi mükelleflerinin geçmişten gelen değil, tahakkuk aşamasındaki vergi mükellefiyetlerini kapsamaktadır.

6111 sayılı Kanun Kapsamında Geçmişte Yapılandırılan Borçlar: "6111 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun İle 4749 Sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 11 Şubat 2012 tarihli ve 28201 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu Kanunda yapılan düzenleme ile, Ekonomi Bakanlığı tarafından olağanüstü politik riskin gerçekleştiği tespit edilen ülkede faaliyette bulunan vergi mükellefleri için bu ülkedeki faaliyetleri nedeniyle, durumları Vergi Usul Kanunu'nun 13 üncü maddesine göre, Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali olarak kabul edilenlerin, mücbir sebep hallerinin devam ettiği süre içinde ödemeleri gereken 6111 sayılı Kanun kapsamındaki taksitlerinin ödeme süreleri, mücbir sebep halinin bitimini takip eden aydan başlamak üzere topluca veya ayrı ayrı bir yıla kadar uzatılma imkanına kavuşmuştur. Düzenleme, vergi mükelleflerinin 6111 sayılı Kanun kapsamında geçmişte yapılandırdıkları borçları kapsamaktadır.

Maliye Bakanlığı'nın Politik Risk Kararı: 17 Mart 2012 tarihli ve 28236 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Doğal Afet ve Olağanüstü Politik Risk Nedeniyle Meydana Gelen Mücbir Sebeplere İstinaden 6111 Sayılı Kanunda Yer Alan Taksit Sürelerinin Yeniden Belirlenmesine İlişkin Karar" ile Suriye ve Libya olağanüstü politik riskin gerçekleştiği ülke kapsamına alınmıştır.

- **Sosyal Güvenlik Kurumu Prim Borçları:**

Suriye'de faaliyette bulunan firmalarımızın yaşadıkları mali sıkıntıların azaltılması amacıyla Sosyal Güvenlik Prim Borçları'nın mücbir sebep çerçevesinde ertelenmesine yönelik girişimlerimiz devam etmektedir.

Diğer taraftan; Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerinde yaşanan sıkıntılardan dolayı Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) kapsamında taahhütlerini yerine getiremeyen firmalara belge süresi bitiminden itibaren bir ay içerisinde başvurmaları halinde sorumluluklarını yerine getirebilmelerini teminen üç ay ek süre verilmektedir. Suriye'ye DİİB kapsamında ihracat yapan firmalarımız da bu imkandan yararlanabilmektedir.

Kalkınma Bakanlığı Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü uhdesinde 2006 yılında başlatılan Türkiye-Suriye Bölgelerarası İşbirliği Programı (TS-BİP) kapsamında Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere (KOBİ), Kamu Kurumlarına ve Sivil Toplum Kuruluşlarına (STK) proje bazında destekler verilmektedir. Son olarak 5. Proje teklif çağrısına çıkmış ancak Suriye’de yaşanan sorunlar nedeniyle projelerin nihai onayının yapılacağı Ortak İzleme ve Yönlendirme Komitesi toplanamamıştır. Daha önce çıkmış olan 4. Proje Teklif çağrısında kabul edilmiş olan projelerin saha uygulamaları sürerken, Kalkınma Ajanslarından resmi kanallardan aldığımız ve proje uygulamalarında zorlukların baş gösterdiğini ifade eden belgelere dayanarak, projeler tamamlanamadan askıya alınmak zorunda kalmıştır. Bu Karar 25 Kasım 2011 tarihinde proje paydaşlarına resmi olarak tebliğ edilmiştir. Bu kararın verilmesindeki temel unsur programın uygulanmaya devam edilmesi halinde, uygulanan projelerin yarardan çok zarar getirebileceği hususudur. TS-BİP, 6 ay sonunda tekrar durum değerlendirmesi yapılarak programın devamına ya da tekrar geçici olarak askıya alınmasına karar verilmesi kaydıyla, 6 aylığına askıya alınmıştır.

2- Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca, Öncüpnar Hudut Kapısının kapatılmasına yönelik bir çalışma bulunmamaktadır.

Bölge esnafı ile birlikte ülkemizdeki tüm esnaf ve sanatkarlara yönelik çalışmalara aşağıda yer verilmektedir.

Esnaf ve sanatkarlara, “Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kefalet Kooperatifleri (ESKKK)” kefaletiyle, Türkiye Halk Bankası A.Ş. tarafından, işletme, yatırım, iskonto kredisi başlıkları altında uygun vade ve limitlerle kredi seçenekleri sunulmaktadır.

ESKKK aracılığıyla Türkiye Halk Bankası A.Ş. tarafından kullanılan kredilerde, Hazine Müsteşarlığı tarafından uygulanan faiz oranını sübvansiyon oranı 2002 yılında % 20,6 iken; 2012 yılında 25.000 TL’ye kadar olan kredilerde faiz sübvansiyonu % 50; 25.000 TL’yi aşan kredilerde ise 25.000 TL’nin üstünde kalan meblağ için faiz sübvansiyonu % 35 olmuştur.

Bununla birlikte, esnaf ve sanatkarlara, 2002 yılında Türkiye Halk Bankasından Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (ESKKK) kefaletiyle kullanılan kredilerin tutarı 153 Milyon TL iken, bu tutar 2012 yılının Şubat ayı sonu itibarıyla 5.8 Milyar TL’ye çıkartılmış ve bu dönem içerisinde verilen krediler 37 kat artmıştır.

2002 yılında kredi kullanan kooperatif ortak sayısı 63.520 kişi iken, 2012 yılının Şubat ayı sonu itibarıyla bu sayı 246.890 kişiye ulaşmıştır. Dolayısıyla, 2002 yılına göre kredi kullanan ortak sayısı yaklaşık 4 kat artmıştır. Ayrıca, 2002 yıl sonu itibarıyla 402 kooperatif kredi kullandırabilirken; 29/2/2012 tarihi itibarıyla 803 kooperatif kredi kullandırabilecek durumdadır.

Ayrıca, 2011/1239 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile iş ve ikametgahının bulunduğu ilçede faaliyet gösteren esnaf ve sanatkarlar kredi ve kefalet kooperatifi bulunmaması, iş ve ikametgahının bulunduğu ilçede kurulu bulunan esnaf ve sanatkarlar kredi ve kefalet kooperatiflerinin kapalı ya da kefaletinin kabul edilemez durumda olması nedenleri ile kredi kullanamayan esnaf ve sanatkarlar için kredi ve kefalet kooperatifleri ortağı olan ya da olmayan esnaf ve sanatkarlara tanınan, Türkiye Halk Bankası A.Ş. tarafından hazine destekli kredi kullanılmasına yönelik imkanların devam ettirilmesi yönünde karar alınmıştır.